

JAARVERSLAG 2025

Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

STEUNPUNT VOOR
Mantelzorgers
PARKSTAD LIMBURG

Voorwoord

“Het is belangrijk dat mantelzorgers kunnen rekenen op herkenning, erkenning en deskundige ondersteuning”

Met trots presenteren wij het jaarverslag 2025 van het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad. Een jaar waarin we verder bouwden aan passende, toekomstbestendige ondersteuning voor mantelzorgers in onze regio.

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Zij bieden dagelijks zorg en ondersteuning aan hun naasten en houden daarmee onze samenleving draaiende. Tegelijkertijd zien we dat de druk op mantelzorgers toeneemt. Zorgsituaties worden complexer, mantelzorgers combineren hun zorgtaken vaker met werk en gezin en het netwerk om hen heen is niet altijd vanzelfsprekend. Juist daarom is het belangrijk dat zij kunnen rekenen op herkenning, erkenning en deskundige ondersteuning.

In het afgelopen jaar hebben we onze werkwijze verder doorontwikkeld. De inzet van vrijwilligers is veranderd en we hebben nadrukkelijk gekozen voor versterking van onze professionele ondersteuning en samenwerking in het netwerk. De verbinding met zorg- en welzijnspartners in Parkstad is geïntensiveerd, zodat mantelzorgers sneller en beter de juiste ondersteuning vinden.

Binnen het team waren er enkele veranderingen. We namen afscheid van een collega vanwege pensionering en één collega koos voor een soortgelijke functie dichter bij huis. Ook organisatorisch veranderde er het nodige: per 1 juli hebben twee gemeenten – Brunssum en Voerendaal – afscheid genomen van het steunpunt, waardoor ons werkgebied is gewijzigd.

Tegelijkertijd bracht 2025 een nieuw hoofdstuk met zich mee in de leiding van het steunpunt. Na de inzet van Angèle van Kasteren heb ik, Anne Gulpers, het stokje mogen overnemen. Met vertrouwen en betrokkenheid zetten wij samen de volgende stappen.

Voor de komende periode richten we ons nadrukkelijk op de verdere positionering van het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad: zichtbaar, verbindend en stevig verankerd in het regionale netwerk. Ons doel blijft onveranderd: mantelzorgers ondersteunen bij het bewaren van de balans tussen draagkracht en draaglast, zodat zij hun zorgtaken kunnen volhouden zonder zichzelf uit het oog te verliezen.

Wij danken alle mantelzorgers, samenwerkingspartners en collega's voor hun inzet en vertrouwen in het afgelopen jaar. Samen blijven we werken aan een sterke, zorgzame regio.

Anne Gulpers

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Jaarrapportage

Mantelzorgers

Toelichting: Wellicht valt het op dat de cijfers afwijken van het vorige document. Dit komt doordat wij ons registratiesysteem jaarlijks opschonen en de cijfers ieder jaar opnieuw genereren op basis van het jaarverslag. Hierdoor kunnen kleine verschillen ontstaan ten opzichte van eerdere rapportages.

1. Totaal ingeschreven mantelzorgers

Het totaal aantal mantelzorgers dat tot en met 2025 geregistreerd staat als actieve mantelzorger bedraagt 7.230. Dit aantal ligt lager dan in 2024. Een belangrijke verklaring hiervoor is het wegvallen van de gemeenten Brunssum en Voerendaal uit ons werkgebied.

Totaal uitgeschreven mantelzorgers

In 2025 zijn er in totaal 643 mantelzorgers uitgeschreven. Na het sluiten van een dossier worden de gegevens 365 dagen bewaard (AVG-richtlijn) alvorens deze in zijn geheel worden verwijderd. Na verwijdering zijn deze gegevens niet meer op te vragen. Om vervuiling van het systeem tegen te gaan, ontvangen alle mantelzorgers iedere 5 jaar een nieuw inschrijfformulier. Sturen ze dit ingevuld terug, dan wordt de registratie vernieuwd. Wanneer we geen bericht ontvangen, worden de dossiers definitief gesloten.

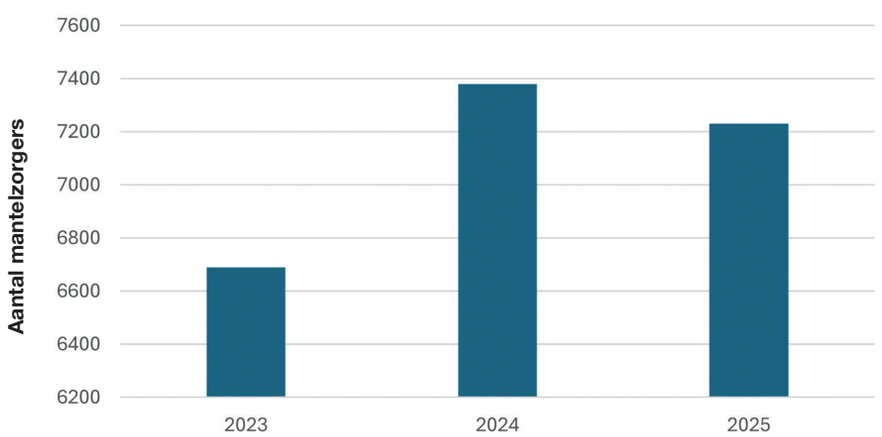

2. Verdeling totaal ingeschreven mantelzorgers per gemeente

Het totaal aantal ingeschreven mantelzorgers per gemeente op 31-12-2025.

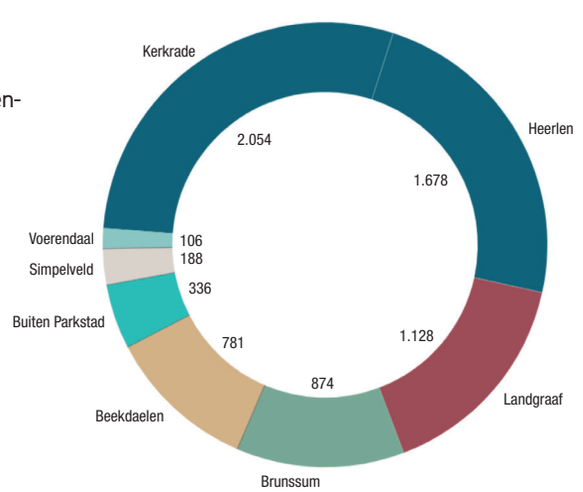

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3. *Nieuw ingeschreven mantelzorgers in 2025 per gemeente*

Per gemeente wordt het totaal aantal nieuw ingeschreven mantelzorgers dat tot op heden nog ingeschreven staat weergeven.

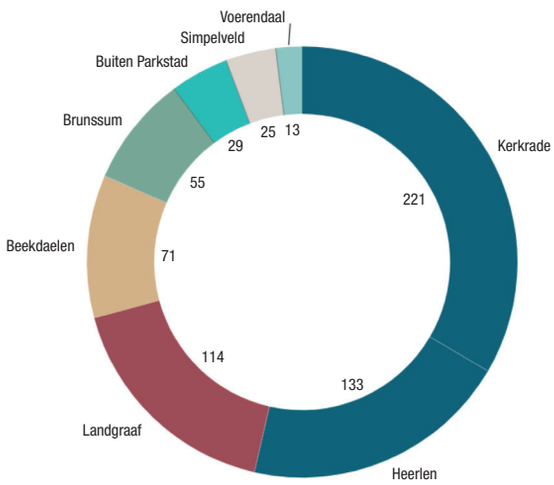

4. *Verdeling nieuw ingeschreven mantelzorgers naar geslacht*

In lijn met de landelijke trend, zien we dat het merendeel van de mantelzorgers vrouw is. Twee mantelzorgers hebben op het inschrijfformulier niet aangegeven tot welk gender zij behoren.

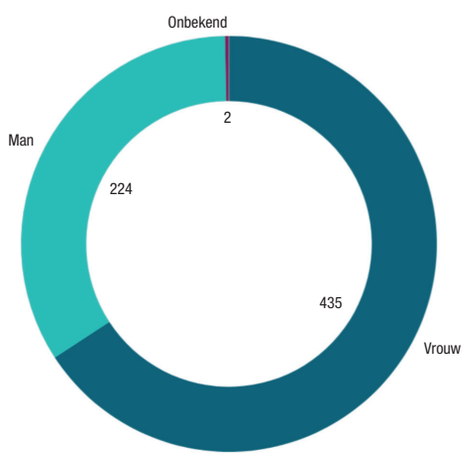

5. *Verdeling nieuw ingeschreven mantelzorgers naar leeftijdscategorie*

Van het aantal nieuw ingeschreven mantelzorgers in 2025 behoort het grootste aandeel tot de leeftijdscategorie van 55 tot 75 jaar. Van twee mantelzorgers is de geboortedatum onbekend, omdat zij ervoor hebben gekozen deze informatie niet met ons te delen.

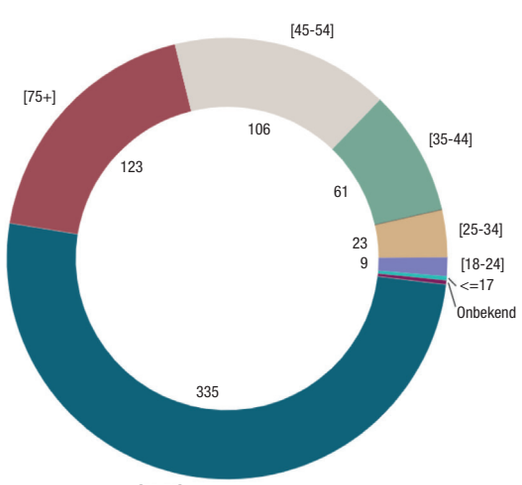

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

6. *Totaal nieuw ingeschreven mantelzorgers in 2025 met bijbehorende labels*

Ingeschreven mantelzorgers krijgen een label wanneer we duidelijk hebben of ze werkzaam zijn en in welke categorie het ziektebeeld valt van degene voor wie ze zorgen. De mantelzorgers die zorgen voor mensen met GGZ-problematiek of dementie worden standaard naar de consulenten doorgezet om telefonisch contact mee op te nemen.

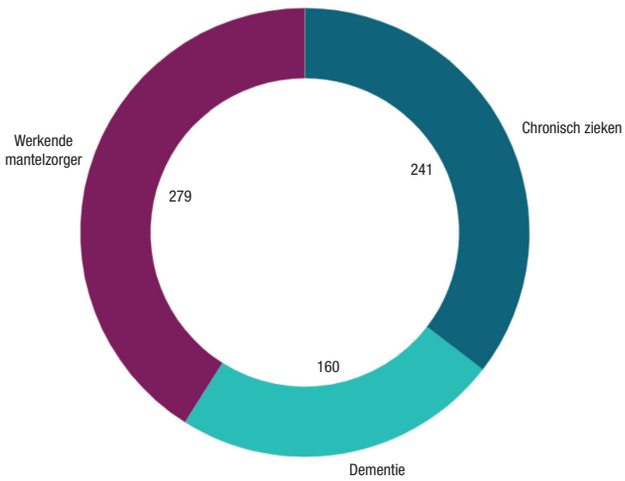

7. *Aantal gevoerde gesprekken door mantelzorgconsulenten met mantelzorgers in 2025*

In 2025 hebben er 2632 gesprekken met mantelzorgers plaatsgevonden, goed voor in totaal 2149 uur. Ten opzichte van 2024 betekent dit een afname van 721 gesprekken. Deze daling is te verklaren doordat wij halverwege 2025 zijn gestopt met de ondersteuning van mantelzorgers in de gemeenten Voerendaal en Brunssum.

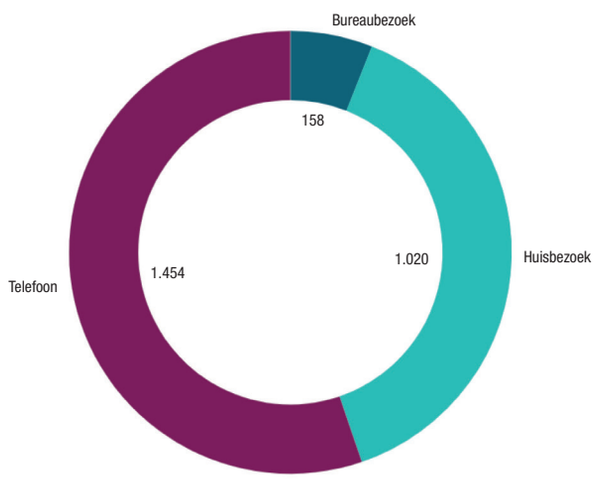

Vrijwilligers

In 2025 hebben we nog een vrijwilligersgroep in Landgraaf en ook hebben we de VPTZ-vrijwilligers (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg) en de vrijwilligers die actief zijn in ziekenhuisbegeleiding. De groep van Brunssum is begin 2025 overgedragen aan CMWW. Omdat de dossiers gesloten zijn, worden deze niet meegenomen in onderstaand overzicht.

8. *Totaal aantal actieve vrijwilligers woonachtig per gemeente*

De vrijwilligers zoals weergegeven in de grafiek zijn niet alleen actief in hun eigen gemeente. Ze worden overstijgend over de gebieden ingezet.

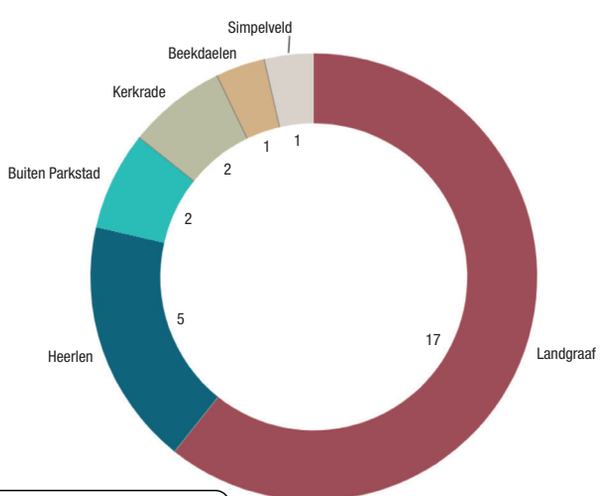

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

9. Totaal aantal actieve vrijwilligers man/vrouw verdeling

Afbouw Ruggesteun een feit

Tijdens de corona pandemie zijn veel vrijwilligers bij Ruggesteun gestopt en nadien ook niet meer opgestart. De vaak hoge leeftijd van de vrijwilligers bracht veel onzekerheid met zich mee en mensen besloten hun leven anders in te delen. Ook nam de complexiteit van de zorgvragers toe en de vrijwilligers voelden zich vaak overvraagd, bij deze complexe inzetten. In 2023 had Ruggesteun in de meeste gemeenten nog maar enkele vrijwilligers beschikbaar waarmee de dienstverlening kwetsbaar was en onder druk kwam te staan.
Vanaf 2023 is met de beleidsambtenaren van de betreffende gemeenten gesproken over de afbouw van Ruggesteun. In 2024 is dat, tijdens een regionale bijeenkomst voor alle gemeenten, nog eens toegelicht in de presentatie van de propositie van CIZOP. Voor 2025 betekent dit dat Ruggesteun nog een groep vrijwilligers heeft in Landgraaf, een groep die ziekenhuisbegeleiding uitvoert en een VPTZ (vrijwillig palliatieve thuiszorg) groep. Bijgaand de gegevens met betrekking tot de vrijwilligers in 2025:

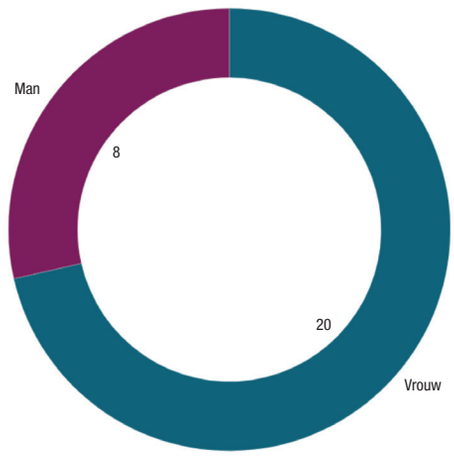

Hulpvragers

10. Totaal aantal hulpvragers dat tot en met 31-12-2025 ingeschreven stond, verdeeld per gemeente

Dit zijn alle ingeschreven hulpvragers:
- hulpvragers die gekoppeld zijn aan een vrijwilliger
- hulpvragers die ziekenhuisbegeleiding ontvangen
- hulpvragers die actief worden doorverwezen naar een externe partner
- hulpvragers die nog op de wachtlijst staan.

Per 1 juli 2025 is de ziekenhuisbegeleiding in de gemeenten Voerendaal en Brunssum gestopt wegens de beëindiging van de samenwerking van deze gemeenten met het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad.
Hulpvragers die regelmatig ziekenhuisbegeleiding ontvangen, regelen vaak onderling met de vrijwilliger de afspraken. Deze bezoeken krijgen wij vaak niet teruggekoppeld om te registeren.

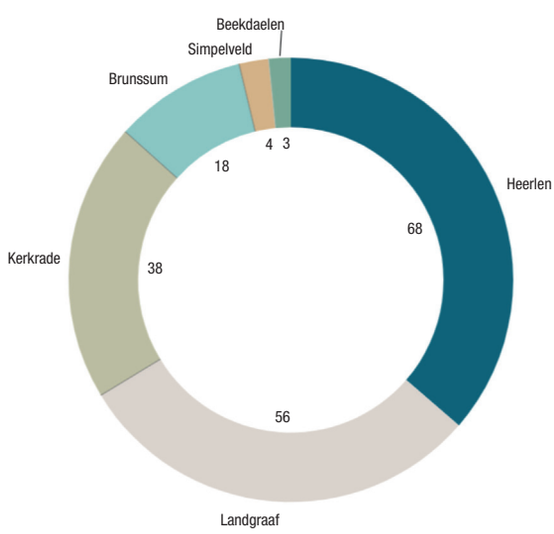

11. Totaal aantal nieuw uitgeschreven hulpvragers in 2025 per gemeente

In 2025 zijn in totaal 72 hulpvragers uitgeschreven. Een deel van deze uitschrijvingen hangt samen met het stoppen van de vrijwilligersgroep in Brunssum. Hierdoor konden in die gemeente geen vrijwilligers meer worden ingezet voor sociaal contact en werden er geen huisbezoeken meer gepland. Hulpvragers die zich daar aanmeldden met een vraag naar een vrijwilliger, zijn doorverwezen naar andere organisaties.

Het sluiten van een hulpvragersdossier kent echter meerdere oorzaken. In sommige gevallen wordt tijdens de intake duidelijk dat de hulpvraag anders is dan vooraf gedacht. Samen met de hulpvrager wordt dan bekeken welke ondersteuning beter aansluit bij de behoefte. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat iemand wordt toegeleid naar activiteiten in de wijk, waar passend sociaal contact of ondersteuning wordt geboden.
Ook komt het voor dat tijdens de intake blijkt dat er al een (voldoende) netwerk aanwezig is. In dat geval wordt sa-

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

men met de hulpvrager gekeken hoe dit netwerk ingezet of versterkt kan worden, waardoor ondersteuning vanuit onze organisatie niet langer nodig is.

Daarnaast kan blijken dat de hulpvraag niet binnen onze expertise of mogelijkheden past, bijvoorbeeld vanwege de complexiteit van de situatie. In zulke gevallen wordt de hulpvrager zorgvuldig en actief doorverwezen naar een passende organisatie.
Tot slot zijn er situaties waarin de ondersteuning niet meer nodig is, bijvoorbeeld door overlijden of verhuizing naar een verpleeghuis.

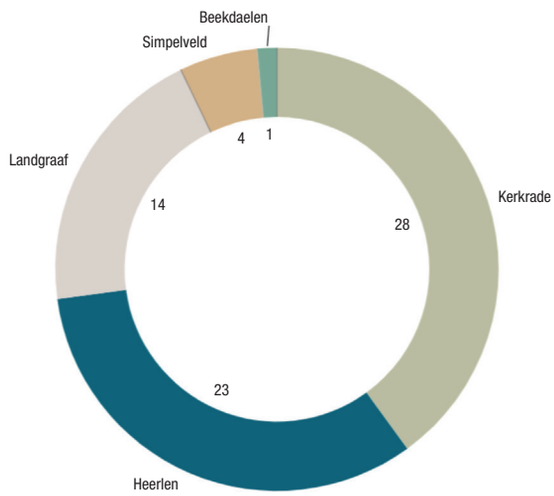

12. *Hulpvragers en hun bijbehorende labels*

Dit zijn alle actieve hulpvragers die tot en met 2025 bij ons in het bestand stonden ingeschreven. Hulpvragers kunnen meerdere labels hebben.

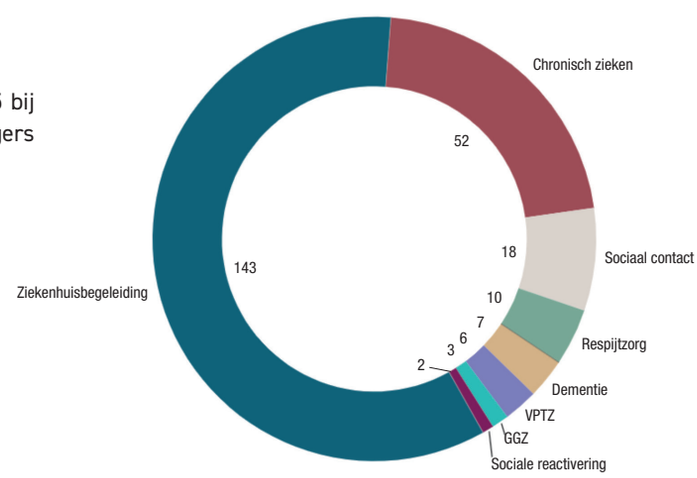

15. *Alle ingeschreven hulpvragers die op het einde van 2025 nog een openstaande hulpvraag hadden*

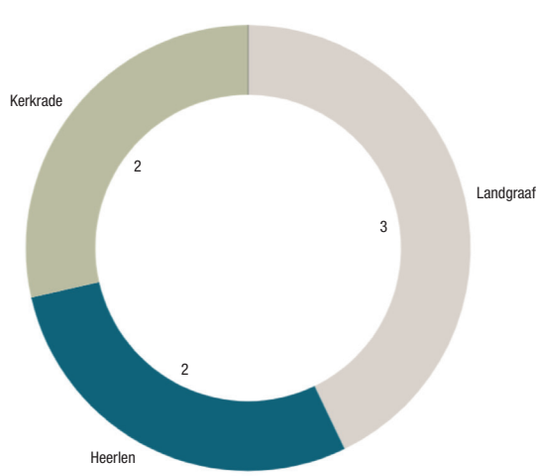

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Presentaties 2025

- Workshop '(h)erken de Jonge Mantelzorger' op basisschool De Steltloper in Kerkrade.
- Presentatie Douvenrade thema mantelzorg.
- Presentatie moskee vrouwengroep Molenberg: laagdrempelig contact maken door middel van deelname aan activiteit.
- KBO Amstenrade: presentatie over mantelzorg.
- Workshop Patiënten Contactdag Zuyd Hogeschool Heerlen, studenten kennis laten maken met het thema mantelzorg.
- Presentatie Martin Buber college.
- Presentatie Rode Beuk Simpelveld: stand thema mantelzorg.
- Bijeenkomst 'Samen' voor Rolduckerveld.
- Presentatie 'Maand van rollen en relaties': uitleg over het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad voor thuiszorgmedewerkers van MeanderGroep.
- Mini zorgbeurs Corneliushuis: stand thema mantelzorg.
- Bijeenkomsten GGZ. Het GGZ-familiehuis, familiehuiskamer en samenwerken in de regio rondom naasten die zorgen voor iemand met psychische problemen.
- Presentatie in Schinnen: uitleg over het Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad.
- Presentaties Alzheimercafé.
- Deelname Parkstad Gezondheidsbeurs.

Daarnaast hebben de consulenten nog deelgenomen aan diverse overleggen met verschillende disciplines om het thema mantelzorg onder de aandacht te brengen en om de lijnen kort te houden bij verwijzingen. Hierbij een korte opsomming van de samenwerkingsverbanden:

- Wijkbijeenkomst Samenkracht West-Zuid Brunssum (tot helft 2025)
- Overleg Provinciaal Platform voor Diversiteit
- VPT-project MeanderGroep
- West op z'n Best Kerkrade
- Werkgroep Reablement Kerkrade
- Werkgroep Week van de Jonge Mantelzorger Kerkrade
- Overleg Parkinson Punt Zuyd
- Meedenkers Kerkrade
- Overleg proces burgerparticipatie project buurthuizen Kerkrade
- Samen met het familiespreekuur Mondriaan & Levantogroep
- Netwerkbijeenkomst Wij Simpelveld
- Wijkbijeenkomsten

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wijkbijeenkomsten

Vrijwilligers wijkbijeenkomsten	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Landgraaf	10	10	12	12	44
Ziekenhuisbegeleidingsgroep	-	5	-	-	5
VPTZ-groep	4	2	-	-	6

Bijeenkomsten/ cursussen voor mantelzorgers en vrijwilligers

Bijeenkomst cursus	Datum	Aantal deelnemers
Cursus voor mantelzorgers 'omgaan met dementie'	21-01-2025 28-01-2025 04-02-2025 11-02-2025	7
Cursus voor mantelzorgers 'omgaan met dementie'	06-03-2025 20-03-2025 27-02-2025 03-04-2025	7
Cursus voor mantelzorgers 'omgaan met dementie'	13-05-2025 20-05-2025 27-05-2025 03-06-2025	4
Vrijwilligersuitje wandeling en high tea	13-06-2025	14
Cursus voor mantelzorgers 'omgaan met dementie'	25-09-2025 02-10-2025 09-10-2025 23-10-2025	9
Waarderingsbijeenkomst Beekdaelen Oirsbeek	22-10-2025	61
Waarderingsbijeenkomst Beekdaelen Hulsberg	28-10-2025	51
Zelfregiegroep Brunssum	Maandelijks t/m juni	4
Zelfregiegroep Landgraaf	Maandelijks t/m april	7
'De tafel van ontmoeting' Voerendaal	Tweewekelijks t/m juni	7
Ontmoetingsplek Heerlen 'Even samen in Douvenrade'	Tweewekelijks vanaf oktober	5
Dag van de Mantelzorg Parkstad	03-11-2025	146
Cursus voor mantelzorgers 'omgaan met dementie'	18-11-2025 25-11-2025 02-12-2025 09-12-2025	9
Eindejaarsviering vrijwilligers Van der Valk	15-12-2025	19

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Medewerker aan het woord

Rine Palsma is verantwoordelijk voor het onderdeel GGZ binnen de mantelzorgondersteuning

"Als mantelzorgconsulent binnen het Steunpunt voor Mantelzorgers, met expertise op het gebied van de GGZ, ben ik actief betrokken bij diverse samenwerkingsverbanden in Parkstad. Vanuit mijn rol heb ik deel genomen aan het **Transformatieplan Mentale Gezondheid Zuid-Limburg**, waarbij ik specifiek betrokken ben geweest bij het thema *naasten-ervaringsdeskundigheid*. Daarnaast maak ik ook onderdeel uit van een netwerkorganisatie GGZ, waarin nauw wordt samengewerkt met ketenpartners zoals Mondriaan, LEVANTOgroep en familievertrouwenspersonen. Deze samenwerking richt zich erop elkaar te informeren hoe het staat met naasten en het naastenbeleid en op welke manier we kunnen (blijven) samenwerken.
Daarnaast hou ik mij voornamelijk bezig met individuele casuïstiek. Het gaat hierbij om langdurige en complexe problemen van mantelzorgers/naasten die zorgen voor iemand met psychische en verslavingsproblematiek. Mijn inzet bestaat uit vraagverheldering, advisering, het versterken van draagkracht en begrenzing."

Mooie uitspraken

Dit vonden de deelnemers van de cursus Omgaan met dementie:

> *Eindelijk begreep ik dat het niet aan mij ligt. Dat inzicht gaf rust én ruimte.*

> *Ik kwam voor informatie, maar ging naar huis met erkenning.*

"De cursus gaf me woorden voor wat ik al zo lang voelde, maar niet kon uitleggen."

> *Ik heb geleerd milder te zijn – voor mijn naaste, maar vooral voor mezelf.*

> *Het was alsof iemand zei: je doet het goed, ook als het soms niet goed voelt.*

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Ervaringen van de deelnemers van de Ontmoetingsplek:

"Een plek waar ik even geen mantelzorger hoef te zijn, maar gewoon mezelf."

We lachen hier, soms met tranen erbij – en dat mag allebei.

Hier hoef ik niets uit te leggen. Iedereen snapt het al.

"Even op adem komen, zonder schuldgevoel. Dat is goud waard."

Mooie reacties tijdens huisbezoeken:

"Het voelde alsof er iemand naast me kwam staan, in plaats van tegenover me."

Voor het eerst had ik het gevoel dat ik het niet alleen hoefde te dragen.

Er werd écht geluisterd, ook naar wat ik niet hardop zei.

"Na het gesprek voelde mijn huis lichter, terwijl alles hetzelfde was gebleven."

De steun zat niet in grote oplossingen, maar in kleine momenten van begrip.

Gewoon iemand die binnenkomt en zegt: hoe gaat het écht met jóu?

"Het gaf me kracht om weer even door te kunnen."

"Ik voelde me gezien. En dat maakt alle verschil."

Hier mocht mijn verhaal er zijn, zonder haast en zonder vooroordeel.

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het team van Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad

Colofon

Redactie:
Anne Gulpers
Carolien Beaujean
Karin Burhenne

meandergroep

Steunpunt voor
Mantelzorgers Parkstad Limburg

Bezoekadres:
Minckelersstraat 2
63 72 PP Landgraaf

Postadres:
Postbus 2690
6401 DD Heerlen

Telefoon: 045-211 40 00
www.mantelzorgparkstad.nl

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

STEUNPUNT VOOR Mantelzorgers PARKSTAD LIMBURG